

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

425.091

Szerző: Zsolt

Hely

Cím: Esti levél. A főváros barátai

Idő

"1918"

Forrás: Pesti Hirlap

Személy

Bp.

1918. IX. 8.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Esti levél.

— A főváros barátai. —

Budapest bohémvilágából egy társaságot fölfedező utra hívott ma meg Polónyi Géza. Budapest fölfedezésére. Akiknek élete rendszeren egy színház, egy szerkesztőség és egy kávéház háromszögében játszódik le, azok ma elindultak az Erzsébethidon, keresztül oda, ahol hitük szerint a legsötétebb Buda kezdődik s meglepetéssel látták, hogy ott is a legfényesebb részletek ékeskednek. Egyelőre a fővárosi közmunkák tanácsát kellett fölfedezni, amelyet csak a fővárosi rovatból ismertünk s csak annyit tudtunk róla, hogy az mindig egy-egy nagy urnak nyugdíjintézete volt. Egyszer a kockás korbát divatkirálya, másszor pedig a nyakendő-király élt ott jól megérdemelt nyugalomban. Most oda rakták Polónyi Gézát, aki föltette magában, hogy ebből a kihalt kriptából eleven műhelyt csinál. Azt mondta, hogy ha ő a közmunkatanács elnöke lett, hát ő csakugyan közmunkát csinál és tanácsot kér hozzá koronkint a nagy nyilvánosság képviselőitől, az íróktól, művészektől, a sajtó képviselőitől, sőt még országgyűlési képviselőktől is. Molnár Ferenc kiváló írónk kérte meg az érdeemes államférfit, hogy hallgassa meg a Margitsziget barátainak némely kívánságát és ötletét. Ebből az ötletből nőtt ki az a szombati értekezlet, melyen írók és művészek megalakították Polónyi elnöklete alatt A főváros barátai cím alatt a Közmunkatanácsnak azt a szabad véleményező testületét, mely magát kiegészítve ezentul minden hónapban ülést fog tartani s ezen nyilvánosan megtárgyalja

Budapestnek mindama közmunkáját, melyhez a jó izlésnek köze lehet. Újságírók, írók, művészek s a főváros és politika ama képviselői, akik szeretik Budapestet, ezentul nemcsak utólagosan kesereghetnek egy-egy balintézkedés fölött, hanem utólagos kritikahelyett előzetesen beleszólhatnak Budapestnek világvárossá való kiépítésébe. Könnyű kritika helyett tehát tessék tartalmas tervekkel, friss ötletekkel előállani. Ime, van egy hivatalfőnök, aki nem gubózza be magát a bürokrácia tógájába s amidőn egy excellenciás hivatalt elfoglal, nem távolodik el a szellemi munkásoknak attól a taborától, amelyben nagygyá nőtt. Nemcsak szerencsés, nemcsak tapintatos, hanem érdekesen egyéni Polónyi Gézának ez a cselekedete. Valahányszor magas hivatalba jut egy magyar ember, — pláne ha mágnás! — rögtön elhiszi magáról, hogy csak ő ért ahhoz a hivatalhoz s elkezd intézkedni, anélkül, hogy bárkit is megkérdezne s az már különös kegy egy excellenciás urtól, hogy amikor valamit szült, akkor a szüleményének bemutatása, sajtóbeli reklámozása és becses személyének dicsőítése érdekében magához kéri a sajtó képviselőit. Hogy Polónyi ért a főváros ügyeihez s a közmunkákhoz, azt mindenki tudja s mégis éppen ő szervez maga körül egy házi kritikus testületet, hogy szóljon bele a dolgába. Ez a kritika türesének s a mások tudása elismerésének olyan ritka jelensége, amiért Polónyi meleg elismerést érdemel.

Budapest rendszeres és izléses kiépítése, végleges szabályozása, a pályaudvarok kihelyezése, a hidak megépítése, szobrainak elhelyezése, a Margitsziget szebbé tétele, az utcák új elnevezése s még számos más ér-

dekes reform lesz pontja annak a munkaprogrammnak, amit Polónyi Géza nyilvános megbeszélés alá bocsát. Nem vághatok elébe egy ilyen testület tanácskozásainak, de remélem, hogy a közönség sok vágya, aminek elszórt cikkeiben adtunk eddig kifejezést, most közvetlen meghallgatást fog találni, mikor az újságírók rövid uton beszélhetnek illetékes urral.

De erről az illetékes urról még egy szót. Hetven esztendő, őszbe csavarodott ur ült az első konferencián előttünk az elnöki székekben s a fiatalos erőnek, a messze jövőbe való tervezgetésnek olyan frissességével, aminő csak annak a férfinak lehet tulajdonsága, akinek fiatal a lelke. Gyönyörűség hallgatni a fiatalság fantasztikus ábrándozását; de még nagyobb a meglett férfi pozitív munkaprogramját. Értelmetlen és izetlen dolog vitázni afölött, hogy milyen koru embernek milyen joga lehet akár a magán-, akár a közéletben. Ez individuális dolog. Az éretlen zöld ember, aki a fiatalsága révén követel magának érvényesülést és már a sirba kergetné az öregeket. Az pedig nem érett, hanem már rohadt ember, aki csupán az éltebb kora révén követel elismertetést és elnyomja a fiatalokat. Csak az egészséges közélet, melyben korra való tekintet nélkül becsülik meg a munkaképes embereket s ezek is egymást. A friss munkabírásnak s eleven fiatal léleknek ilyen típusa Polónyi Géza. Még nem teljes a köréje gyűjtött izlés-tanács, de az már bizonyos, hogy a 70 éves Polónyi lesz a testület egyik legfiatalabb tagja.

Zsolt.